

Handreiking Naleving en Validatie FIN Code Goed Bestuur

Vastgesteld in de FIN ALV van 21 november 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Zelfregulering	3
Naleving	5
Validatie	6
Wie doet wat	8
Bijlage 1: Procedure niet-naleving FIN Code Goed Bestuur	9

Voorwoord

De Handreiking Naleving en Validatie FIN Code Goed Bestuur (hierna Handreiking) hoort bij de FIN Code Goed Bestuur (hierna Code Goed Bestuur) en is opgesteld ter ondersteuning bij een adequate inrichting van het fonds.

De Handreiking biedt een toelichting op de wijze waarop de Vereniging van Fondsen in Nederland (FIN) zelfregulering heeft vastgesteld, en beoogt het fonds te laten voldoen aan de normen van goed bestuur zoals geformuleerd in de Code Goed Bestuur.

De Handreiking bespreekt het (maatschappelijk) belang van goede zelfregulering binnen de sector en geeft uitleg over hoe de Code Goed Bestuur als verplicht onderdeel van het FIN-lidmaatschap geïmplementeerd kan worden. Ook wordt het validatieproces toegelicht en uitgelegd wie daarin welke rol speelt.

Namens het FIN-bestuur, Ronald van der Giessen, voorzitter

Den Haag, 21 november 2024

Zelfregulering

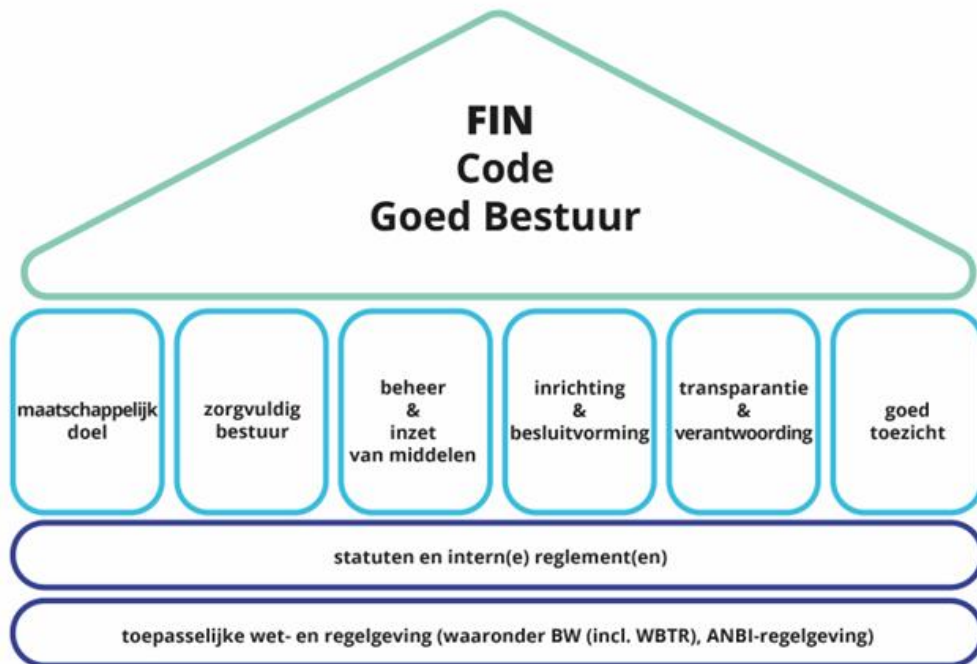
Bewust en zorgvuldig omgaan met goed bestuur en toezicht is essentieel voor een gezonde filantropische sector. In de Code Goed Bestuur en deze Handreiking heeft de FIN vastgelegd hoe zij als brancheorganisatie voor de vermogensfondsen zelfregulering heeft ingericht.

De Code Goed Bestuur biedt de verplichte norm voor de vormgeving van governance voor alle FIN-leden. Het is een gedragscode met daarin een gelaagdheid, die zorgt voor een heldere structuur en die aansluit bij de actualiteit. De Code Goed Bestuur sluit aan op financiële, juridische en fiscale kaders uit toepasselijke wet- en regelgeving.

Goed bestuur is de collectieve verantwoordelijkheid van het bestuur van een FIN-lid. Vanuit die verantwoordelijkheid staan bestuurders en toezichthouders samen voor het **zorgvuldig, integer en transparant** leiden van hun fonds in de maatschappij en binnen de context van hun fonds.

De Code Goed Bestuur wordt door de FIN-leden onderschreven, nageleefd en toegepast en geeft daarbij bewustwording, continue dialoog en verantwoordelijk handelen in aansluiting op de genoemde kaders, statuten en interne reglementen en actuele thema's voor onze sector. Het primaire doel van de Code Goed Bestuur is een effectieve organisatie, waarin het bestuur van het FIN-lid haar verantwoordelijkheid in het belang van alle betrokkenen - de maatschappij, partners in de filantropische sector en de overheid - in acht neemt.

De Code Goed Bestuur gaat uit van de meest voorkomende rechtsvorm bij FIN-leden: de stichting. De Code Goed Bestuur is inhoudelijk ook van toepassing op de incidenteel onder de FIN-leden voorkomende rechtsvorm van een vereniging.

Afbeelding 1: FIN Code Goed Bestuur Huis

Bovenstaande afbeelding noemen we het *FIN Code Goed Bestuur Huis* en laat duidelijk zien dat de basis van de governance van ieder FIN-lid wordt gevormd door de statuten en interne reglementen, waarin toepasselijke wet- en regelgeving zijn verwerkt. Aan wet- en regelgeving moeten alle leden voldoen en daarom worden wet- en regelgeving niet met zoveel woorden in de Code Goed Bestuur benoemd.

De Code Goed Bestuur bevat zes algemeen geldende **Principes** die alle leden dienen na te leven. Per principe is een **Toelichting** opgenomen en zijn **Uitwerkingen** benoemd. De Uitwerkingen dienen om uitvoering te geven aan de Principes en/of als input voor het onderlinge gesprek. De toepassing van de Code Goed Bestuur, hangt samen met de specifieke situatie en de aard van het FIN-lid, en sluit aan bij de omvang en het besturingsmodel van het FIN-lid.

Naleving

Op grond van de lidmaatschapscriteria dient elk FIN-lid te voldoen aan de door de FIN vastgestelde wijze van zelfregulering (zie het Lidmaatschapsreglement).

Een FIN-lid voldoet aan de vastgestelde wijze van zelfregulering door de Code Goed Bestuur na te leven en toe te passen. De naleving en toepassing van de Code Goed Bestuur is de verantwoordelijkheid van het voltallige bestuur van een FIN-lid. De rol van de FIN is om haar leden daarin te ondersteunen en te faciliteren. In dat kader zal de FIN relevante kennis en informatie verstrekken via bijeenkomsten, deze Handreiking, de FIN-website en het daarop toegankelijke Magazine Goed Bestuur.

Elk FIN-lid verklaart jaarlijks dat het de Code Goed Bestuur naleeft. Het FIN-lid vult de Jaarlijkse Verklaring Naleving FIN Code Goed Bestuur (hierna Jaarlijkse Verklaring) in en stuurt deze als PDF, ondertekend door **alle** bestuursleden, elk jaar vóór 1 juli via jaarlijkseverklaring@verenigingvanfondsen.nl naar het FIN-team. Naast de getekende versie stuurt het FIN-lid ook een versie van de Jaarlijkse Verklaring zonder handtekeningen (ter bescherming van persoonsgegevens) als PDF voor publicatie op de MijnFIN-pagina.

Bij de aanlevering van de Jaarlijkse Verklaring wordt een actueel uittreksel Handelsregister¹ van de Kamer van Koophandel (KvK) overgelegd om aan te kunnen tonen dat Jaarlijkse Verklaring is ondertekend door alle bestuurders.

FIN-leden die CBF-Erkenning hebben

FIN-leden met een CBF-Erkenning zijn vrijgesteld van de verplichting om een Jaarlijkse Verklaring in te dienen. Fondsen met een CBF-Erkenning zijn in het Register Erkende Goede Doelen van het CBF te vinden.

---

¹ Dit geldt niet voor kerkgenootschappen.

Validatie

De naleving van de Code Goed Bestuur wordt geverifieerd aan de hand van de Jaarlijkse Verklaring die door het FIN-lid is ingediend, samen met de bijbehorende documenten. Naast het actuele uittreksel Handelsregister² uit de KvK, moet een aantal documenten beschikbaar worden gesteld via een hyperlink in de Jaarlijkse Verklaring.

Transparantie

Een belangrijk onderdeel van goede zelfregulering is transparantie. Daarom wordt de Jaarlijkse Verklaring, inclusief hyperlinks naar de bijbehorende documenten, openbaar op de MijnFIN pagina van het fonds op de website van de FIN gepubliceerd. Het bestuur van het betreffende FIN-lid is verantwoordelijk voor de inhoud van zowel de Jaarlijkse Verklaring als de bijbehorende documenten. Vanzelfsprekend kan het FIN-lid de Jaarlijkse Verklaring daarnaast ook op de eigen website publiceren.

Validatieprocedure

Validatie van de naleving van de Code Goed Bestuur is essentieel voor de geloofwaardigheid van de zelfregulering. Daarom vindt deze op verschillende momenten plaats:

1. Bij aanvraag lidmaatschap FIN

Tijdens de lidmaatschapsprocedure³ wordt aan de hand van de door het kandidaat FIN-lid ingediende aanvraagdossier gecheckt of wordt voldaan aan de Code Goed Bestuur. Tevens vindt er een gesprek plaats met een afvaardiging van de Commissie Code Goed Bestuur en (een delegatie van) het bestuur van het kandidaat FIN-lid.

2. Periodieke validatie van de FIN-leden

In de eerste vijf jaar na goedkeuring van deze Code Goed Bestuur zullen alle FIN-leden, uitgezonderd de leden die onder de Code 1.0 positief getoetst zijn, in het selectiebestand van de deelwaarneming worden opgenomen. De validatie gebeurt op basis van de Jaarlijkse Verklaring en de inhoud van de bijbehorende documenten. Leden krijgen bericht zodra hun fonds gevalideerd is. Als de Commissie Code Goed Bestuur nadere toelichting van het FIN-lid nodig heeft, zal ze aanvullende informatie opvragen en/of het bestuur van het FIN-lid uitnodigen voor een gesprek.

Na deze periode van vijf jaar zullen alle leden in het selectiebestand van de deelwaarneming worden opgenomen.

3. Op verzoek van derden

Zowel de FIN als haar leden zetten zich gezamenlijk in om goed bestuur te stimuleren en te bevorderen. Daarom kan eenieder via het mailadres

---

² Dit geldt niet voor kerkgenootschappen.

³ Zie Lidmaatschapsprocedure Vereniging van Fondsen in Nederland (FIN).

codegoedbestuur@verenigingvanfondsen.nl een verzoek indienen om een fonds te laten valideren. Het FIN-Bestuur beoordeelt of het verzoek ontvankelijk is. Als dat zo is, wordt het doorgestuurd naar de Commissie Code Goed Bestuur.

Procedure bij niet naleving

Leden worden geacht om met ingang van 1 juli 2025 hun governance op orde te hebben. Met ingang van deze datum zal ook de validatie opgestart worden. De Procedure Niet-naleving zal echter pas op 1 juli 2026 in werking treden.

De procedure treedt in werking wanneer een fonds niets heeft aangeleverd of als na uitgebreid onderzoek (bestaande uit het beoordelen van de documenten bij de Jaarlijkse Verklaring en gesprekken met het fonds) van de Commissie Code Goed Bestuur blijkt dat een fonds de Code Goed Bestuur *niet* naleeft. De Commissie Code Goed Bestuur zal een advies opstellen met daarin de verbeterpunten waarmee het fonds wel tot naleving van de Code Goed Bestuur kan komen. Dit advies dient tevens als officiële waarschuwing dat het FIN-lid de Code Goed Bestuur *niet* naleeft. Het fonds wordt dan in de gelegenheid gesteld om binnen de aangegeven termijn aanpassingen te maken. De FIN stelt in het digitale **Magazine Goed Bestuur** verschillende instrumenten in de Toolkit beschikbaar die het fonds kunnen helpen om de Code Goed Bestuur na te leven.

Indien blijkt dat het fonds na de gestelde termijn alsnog de Code Goed Bestuur niet naleeft zal de Commissie Code Goed Bestuur een verslag opstellen waarin wordt vermeld dat het fonds de Code Goed Bestuur *niet* naleeft. Dit verslag zal met het FIN-lid worden gedeeld en dient als laatste waarschuwing. Het FIN-lid heeft vier weken de tijd om te reageren op deze laatste waarschuwing.

- Indien het FIN-lid binnen vier weken aangeeft *wel* de Code Goed Bestuur te willen naleven en hiertoe maatregelen zal treffen, zal de Commissie Code Goed Bestuur een datum afspreken voor een nieuwe validatiecheck.
- Als het FIN-lid aangeeft *niet* de Code Goed Bestuur te willen naleven of bij uitblijven van een reactie na vier weken, zal de Commissie Code Goed Bestuur haar verslag delen met het FIN-bestuur. Na ontvangst van dit verslag zal het FIN-bestuur de **Procedure niet-naleving FIN Code Goed Bestuur** (bijlage 1) starten.

Wie doet wat

Alle **FIN-leden** verplichten zich als onderdeel van het lidmaatschap tot het kennen, toepassen en naleven van de FIN Code Goed Bestuur. Dit wordt aangetoond door het tijdig en volledig publiceren van de documenten die worden opgesomd in de Jaarlijkse Verklaring, op de eigen website en/of op de MijnFIN-pagina. Vervolgens stuurt het FIN-lid twee versies van de Jaarlijkse Verklaring: één versie die door alle bestuursleden is ondertekend en één versie zonder handtekeningen voor publicatie (beiden als PDF) en een recent uittreksel Handelsregister⁴ van de KvK aan het FIN-team.

Om kennis over goed bestuur up-to-date te houden, nemen FIN-leden deel aan door de FIN georganiseerde bijeenkomsten en maken gebruik van het Magazine Goed Bestuur. FIN-leden zijn ook bereid om met elkaar in dialoog te gaan over goed bestuur, feedback te geven en eventueel documenten aan te leveren voor publicatie in het Magazine Goed Bestuur.

Het **FIN-team** faciliteert het up-to-date houden van kennis over goed bestuur door het organiseren van bijeenkomsten en het actueel houden van het Magazine Goed Bestuur. Daarnaast registreert het FIN-team de Jaarlijkse Verklaring, controleert of alle hyperlinks naar de bijbehorende documenten werken en of deze is ondertekend door alle bevoegde bestuursleden zoals geregistreerd bij de Kamer van Koophandel, en publiceert deze op de MijnFIN pagina van het betreffende fonds op de FIN-website.

De **Commissie Code Goed Bestuur**, benoemd door het FIN-bestuur, heeft als taak het monitoren van de naleving van de Code Goed Bestuur door de FIN-leden. Als onderdeel van het gesprek met de Leden Commissie bespreekt de Commissie Code Goed Bestuur de zelfregulering, naleving en toepassing met kandidaat FIN-leden. Daarnaast voert de Commissie Code Goed Bestuur jaarlijks validatiechecks uit. De werkwijze, taken en bevoegdheden van de Commissie Code Goed Bestuur zijn vastgelegd in een intern reglement. Tevens zal de Commissie Code Goed Bestuur adviseren op de invulling van het Magazine Goed Bestuur.

Het **FIN-bestuur** is verantwoordelijk voor de inrichting van de zelfregulering. Zij besluit over toetreding van kandidaat FIN-leden. Het FIN-bestuur besluit of een verzoek voor een validatiecheck door derden ontvankelijk is en besluit tot het starten van de Procedure niet-naleving FIN Code Goed Bestuur (bijlage 1).

---

⁴ Dit geldt niet voor kerkgenootschappen.

Bijlage 1: Procedure niet-naleving FIN Code Goed Bestuur

Deze procedure treedt in werking zodra de Commissie Code Goed Bestuur heeft geconcludeerd dat een FIN-lid de Code Goed Bestuur *niet* naleeft. Het FIN-lid heeft dan al een traject afgelegd waarin het de mogelijkheid heeft gekregen om de Code Goed Bestuur na te leven.

Wie doet wat:

- Commissie Code Goed Bestuur: adviseert het FIN-bestuur over goed bestuur.
- FIN-bestuur: neemt een besluit aan de hand van het verslag van de Commissie Code Goed Bestuur aangaande *niet*-naleving van een van de FIN-leden. In geval van *niet*-naleving zal het FIN-bestuur besluiten tot schorsing of ontzetting uit het lidmaatschap van het FIN-lid. Daarnaast kan het bestuur de schorsing handhaven en opheffen.
- FIN-lid: is het onderwerp van deze procedure en staat in contact met het FIN-bestuur.
- FIN-team: begeleidt de communicatie tussen de verschillende partijen tijdens de gehele procedure en kan te zijner discretie worden betrokken door het FIN-bestuur.
- Algemene Leden Vergadering van de FIN speelt haar rol tijdens de beroepsprocedure zoals omschreven in de statuten en reglementen van de FIN.

Procedure

1. **START**: De Commissie Code Goed Bestuur stuurt een verslag inclusief feitenrelaas naar het FIN-bestuur waaruit blijkt dat een FIN-lid de Code Goed Bestuur niet naleeft. Hier start de formele Procedure niet-naleving FIN Code Goed Bestuur.

BESTUURSBESLUIT: Na ontvangst van het schriftelijk verslag van de Commissie Code Goed Bestuur zal het FIN-bestuur bij bestuursbesluit tot een definitieve conclusie komen of het FIN-lid de Code Goed Bestuur naleeft of niet. Het FIN-bestuur kan de Commissie Code Goed Bestuur of het betreffende FIN-lid horen om tot dit bestuursbesluit te komen. Het bestuursbesluit van het FIN-bestuur wordt binnen vier weken na ontvangst van het verslag van de Commissie Code Goed Bestuur genomen. Dit besluit wordt ook met de Commissie Code Goed Bestuur gedeeld, indien opportuun, met een motivering.

- a. Indien het FIN-bestuur concludeert dat het FIN-lid de Code Goed Bestuur *wel* naleeft zal het FIN-bestuur het FIN-lid en de Commissie Code Goed Bestuur daarvan binnen twee weken nadat het besluit is genomen schriftelijk op de hoogte stellen. Het FIN-lid zal tijdens de deelwaarneming onder de leden in het eerstvolgende kalenderjaar meedoen aan de validatiecheck.
- b. Indien het FIN-bestuur concludeert dat het FIN-lid de Code Goed Bestuur *niet* naleeft kan het bestuur binnen twee weken de procedure van schorsing of roeyement starten zoals omschreven in de statuten van de FIN.

2. **SCHORSING VAN HET LIDMAATSCHAP**: Als het FIN-bestuur bij bestuursbesluit *niet* -

naleving van de Code Goed Bestuur bij een FIN-lid concludeert, kan het FIN-bestuur overgaan tot schorsing (FIN statuten artikel 6.10) omdat het lid niet voldoet aan de lidmaatschapscriteria. In het geval dat het FIN-lid aangeeft niet voornemens te zijn de Code Goed Bestuur na te leven kan het FIN-bestuur meteen overgaan tot ontzetting uit het lidmaatschap (FIN Statuten artikel 6.7).

3. VERBETERINGEN: Indien het geschorste FIN-lid binnen drie maanden na de schorsing de Code Goed Bestuur naleeft wordt de schorsing opgeheven door het FIN-bestuur.
4. HANDHAVING VAN DE SCHORSING OF ONTZETTING UIT HET LIDMAATSCHAP: Indien het geschorste FIN-lid binnen drie maanden na de schorsing de Code Goed Bestuur nog altijd niet naleeft kan het FIN-bestuur besluiten tot ontzetting uit het lidmaatschap. Of het FIN-bestuur kan besluiten tot handhaving van de schorsing (FIN Statuten artikel 6.7) indien er aantoonbaar voortgang is gemaakt maar de Code Goed Bestuur nog niet volledig wordt nageleefd om zeer goede redenen buiten de macht van het FIN-lid. Indien het lid dan binnen zes maanden na de eerste schorsing voldoet wordt de schorsing opgeheven door het FIN-bestuur. Het FIN-lid zal tijdens de deelwaarneming onder de leden in het eerstvolgende kalenderjaar meedoen aan de validatiecheck.
5. ONTZETTING UIT HET LIDMAATSCHAP: Indien het geschorste FIN-lid binnen zes maanden na de eerste schorsing de Code Goed Bestuur nog altijd *niet* naleeft kan het FIN-bestuur bij bestuursbesluit overgaan tot ontzetting uit het lidmaatschap (FIN Statuten artikel 6.7).
6. BEROEP: Het FIN-lid heeft het recht om tegen dit besluit in beroep te gaan (FIN statuten artikel 6.7). Het betrokken lid is bevoegd binnen een maand na de ontvangst van de kennisgeving tot ontzetting uit het lidmaatschap in beroep te gaan bij de Algemene Leden Vergadering overeenkomstig artikel 35 lid 4 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is het betrokken lid geschorst.
7. TRANSPARANTIE: de FIN rapporteert geanonimiseerd over niet-naleving van de Code Goed Bestuur in het jaarverslag.

Afbeelding 2: Procedure niet-naleving FIN Code Goed Bestuur

